

รายงานส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การจัดระเบียบแฟ้มค่า การจัดการสิ่งแวดล้อม
และปรับปรุงระบบสุขาภิบาลตลาดบางกะปิ

จัดทำโดย นางสาวนันท์ พิमान

ตำแหน่ง หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป
สังกัด ตลาดชุมชน สำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๔๒
สถาบันพัฒนาทรัพยากรบุคคลกรุงเทพมหานคร
สำนักงาน ก.ก.

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. หัวข้อ การจัดระเบียบแผงค้า การจัดการสิ่งแวดล้อมและปรับปรุงระบบสุขาภิบาลตลาดบางกะปิ

๒. ความสำคัญของการศึกษา / ที่มาของการนำเสนอ

ตลาดบางกะปิ เป็นตลาดที่กรุงเทพมหานครเปิดดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร บริหารจัดการตลาดโดยบุคลากรสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแหล่งสร้างงาน สร้างรายได้อีกหนึ่งแห่งหนึ่งของผู้ค้า ประชาชน ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนในเขตพื้นที่บางกะปิ ตั้งอยู่บนถนนลาดพร้าว เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร บนพื้นที่ ๕ ไร่ ๓๑ ตารางวา มีแผงค้า ๖๘๙ แผงค้า อาคารพาณิชย์ให้เช่า ๑๙ ห้อง เป็นตลาดขายส่งประเภทเนื้อสัตว์ อาหารทะเล ไข่ ผักสด ของชำ อาหารสำเร็จรูป และสินค้าเบ็ดเตล็ด มีพื้นที่บริการจอดรถยนต์และรถจักรยานยนต์ เปิดบริการระหว่างเวลา ๐๑.๐๐-๑๖.๐๐ น. ประชาชนจะเข้ามาใช้บริการมากในช่วงเวลา ๐๓.๐๐-๐๘.๐๐ น. ทำให้มีการใช้พื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้ตลาดมีสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม และปัญหาการจัดการขยะ น้ำเสีย และท่อระบายน้ำอุดตัน ส่วนหนึ่งมาจากระบบการจัดการขยะของสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานครและส่วนหนึ่งจากพฤติกรรมการทิ้งขยะของผู้ค้า โดยพบว่าผู้ค้าบางส่วนทิ้งขยะลงพื้น ทิ้งขยะลงท่อระบายน้ำ ทำให้ตลาดสกปรก และเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์พาหะนำโรค เช่น หนู แมลงวัน แมลงสาบ เป็นต้น ส่งผลทำให้ท่อระบายน้ำเกิดการอุดตันหมักหมมเน่าเสีย และส่งกลิ่นเหม็นสร้างมลภาวะทางกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ภายในตลาด นอกจากนี้ผู้ค้าได้วางทรัพย์สินหรือสินค้ามาวางรูกำแพงที่ทางเดินส่วนกลาง เป็นอุปสรรคในการทำความสะดวก ก่อให้เกิดปัญหาสภาพแวดล้อม ปัญหาความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยภายในตลาด รวมถึงปัญหาด้านสุขาภิบาลของตลาด ซึ่งส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ของตลาดกรุงเทพมหานคร สำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร จึงควรปรับปรุงระบบสุขาภิบาลของตลาดให้พร้อมใช้งานและระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยสร้างความร่วมมือผู้ค้า และผู้ใช้บริการตลาดให้มีส่วนร่วมในการดูแลสภาพแวดล้อมและการสุขาภิบาลตลาดให้ตลาดบางกะปิ มีสภาพแวดล้อมที่ดีมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย และมีระบบสุขาภิบาลที่ดี เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อตลาดในการดูแลของสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อปรับปรุงสิ่งแวดล้อมและระบบสุขาภิบาลตลาดให้มีสภาพแวดล้อมดีมีสุขภาวะที่ดีต่อผู้มาใช้บริการตลาด

๓.๒ เพื่อแก้ไขปัญหาการวางทรัพย์สินหรือสินค้านำรูกำแพงที่ทางเดินส่วนกลางของตลาดทำให้เกิดความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยและเป็นอุปสรรคในการทำความสะดวก

๓.๓ เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ตลาดสะอาด ปลอดภัย ถูกสุขอนามัยส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามาใช้บริการตลาดของกรุงเทพมหานครเพิ่มมากขึ้น ผู้ค้ามีรายได้จากการขายสินค้ามากขึ้น

๔. เป้าหมาย

๔.๑ จัดทำแนวทางการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมและระบบสุขาภิบาลตลาดให้เป็นไปตามมาตรฐานตลาดในกฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ จำนวน ๑ แนวทาง ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๖

๔.๒ จัดทำแนวทางแก้ไขปัญหาการวางทรัพย์สินหรือสินค้านำรูกำแพงที่ทางเดินส่วนกลางของตลาด ทำให้เกิดความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยและเป็นอุปสรรคในการทำความสะดวก จำนวน ๑ แนวทาง ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๖

๔.๓. จัดกิจกรรมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ค้าที่ทำการค้าและประชาชนในการดูแลสิ่งแวดล้อมและการสุขาภิบาลตลาด จำนวน ๑ แนวทาง ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๖

๕. แนวคิด / หลักการที่ใช้ในการศึกษา

๕.๑ SWOT Analysis ข้อมูลจากเว็บไซต์ www.stou.ac.th/Offices/rdec/headquater/upload
SWOT Analysis เป็นการวิเคราะห์สภาพองค์กร หรือหน่วยงานในปัจจุบัน เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งที่อาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคตจะครอบคลุมขอบเขตของปัจจัยที่กว้างด้วยการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กร ทำให้มีข้อมูลในการกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายที่จะถูกสร้างขึ้นมาบนจุดแข็งขององค์กรและแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อมและสามารถกำหนด กลยุทธ์ที่มุ่งเอาชนะอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมหรือลดจุดอ่อนขององค์กรให้มึน้อยที่สุดได้ ภายใต้การวิเคราะห์ SWOT นั้น จะต้องวิเคราะห์ทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร โดยมีขั้นตอนดังนี้

๕.๑.๑ จุดแข็งขององค์กร (S-Strength) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ภายในองค์กรนั่นเอง ว่าปัจจัยใดภายในองค์กรที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นขององค์กรที่องค์กรควรนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรได้ และควรดำรงไว้เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

๕.๑.๒ จุดอ่อนขององค์กร (W-Weakness) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ภายในองค์กรนั้น ๆ เองว่าปัจจัยภายในองค์กรที่เป็นจุดด้อย ข้อเสียเปรียบขององค์กรที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือจัดให้หมดไป อันจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

๕.๑.๓ โอกาสทางสภาพแวดล้อม (O-Opportunities) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กร ปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการขององค์กรในระดับมหภาค และองค์กรสามารถฉกฉวยข้อดีเหล่านี้มาเสริมสร้างให้หน่วยงานเข้มแข็ง ขึ้นได้

๕.๑.๔ อุปสรรคทางสภาพแวดล้อม (T-Threats) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กรปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อในระดับมหภาคในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งองค์กรจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงหรือปรับสภาพองค์กรให้มีความแข็งแกร่งพร้อมที่จะเผชิญแรงกระทบดังกล่าวได้

	เชิงบวก	เชิงลบ
สภาพแวดล้อมภายใน	<p>S</p> <p>จุดแข็ง (Strengths)</p>	<p>W</p> <p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p>
สภาพแวดล้อมภายนอก	<p>O</p> <p>โอกาส (Opportunities)</p>	<p>T</p> <p>ภัยคุกคาม / อุปสรรค (Threats)</p>

ภาพที่ ๑ การวิเคราะห์ SWOT Analysis
ที่มา: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (๒๕๕๖)

๕.๒ TOWS Matrix คือ เป็นอีกหนึ่งเครื่องมือสำหรับการสร้างกลยุทธ์ใหม่จากสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กร ที่มีการต่อยอดมาจาก SWOT Analysis ด้วยการจับคู่ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกจะทำให้เกิดเป็นการวิเคราะห์ของ TOWS Matrix ได้ออกมาเป็นกลยุทธ์ ๔ รูปแบบด้วยกัน ได้แก่

๕.๒.๑ กลยุทธ์เชิงรุก (SO) เป็นการจับคู่ระหว่าง Strength และ Opportunity (ใช้จุดแข็งร่วมกับโอกาส) กลยุทธ์ในส่วนนี้มีความสำคัญอย่างมากต่อการเติบโตขององค์กร เนื่องจากเป็นกลยุทธ์ที่เน้นสร้างผลลัพธ์ที่ให้ประโยชน์สูงสุด ผ่านการวิเคราะห์จุดแข็งขององค์กรร่วมกับโอกาสที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันในตลาดให้ดียิ่งขึ้นเนื่องจากบางครั้งจุดแข็งของเราเพียงอย่างเดียวอาจจะไม่สามารถส่งเสริมให้องค์กรเติบโตได้อย่างที่ต้องการ จึงจำเป็นต้องมองถึงโอกาสในปัจจุบันหรือโอกาสที่กำลังจะมาถึง เพื่อให้การขับเคลื่อนองค์กรเป็นไปอย่างก้าวกระโดดหรือที่เรียกกันว่า “ถูกจุด ถูกเวลา”

๕.๒.๒ กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) เป็นการจับคู่ระหว่าง Weakness และ Opportunity (ใช้โอกาสลดจุดอ่อน) ทุกองค์กรล้วนมีจุดอ่อน ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องกระบวนการดำเนินงาน หรือการที่ธุรกิจยังไม่เป็นที่รู้จักในตลาด โดยบางครั้งการลดจุดอ่อนอาจเป็นเรื่องของจังหวะเวลา ที่จะเป็นตัวช่วยให้ให้องค์กรแก้ไขจุดอ่อนหรือลดทอนจุดอ่อนของตนเองลงไปได้

๕.๒.๓ กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) เป็นการจับคู่ระหว่าง Strength และ Threat (ใช้จุดแข็งรับมืออุปสรรค) เป็นการใช้จุดแข็งที่มีอยู่มาป้องกันหรือหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทรัพยากรบุคคลหรือเครื่องมือในองค์กรก็ตาม เนื่องจากหลายองค์กรที่กำลังเติบโตอย่างมาก มักมีความต้องการใช้จุดแข็งเพื่อขับเคลื่อนกลยุทธ์เชิงรุกเพียงอย่างเดียว จนอาจมองข้ามการนำจุดแข็งมาเตรียมรับมือกับอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นดังนั้นการวางกลยุทธ์ที่ดีไม่ใช่แค่เพียงการมุ่งไปข้างหน้า แต่ยังจำเป็นต้องระมัดระวังตัวให้รอบด้าน เพราะมิฉะนั้นอาจทำให้ธุรกิจสะดุดหรือล้มได้

๕.๒.๔ กลยุทธ์เชิงรับ (WT) เป็นการจับคู่ระหว่าง Weakness และ Threat (แก้ไขจุดอ่อนและเลี่ยงอุปสรรค) กลยุทธ์แบบนี้จะแตกต่างจากอีก ๓ กลยุทธ์ที่กล่าวมาข้างต้น เนื่องจากมีไว้เพื่อรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ถ้าโหมเข้ามา ไม่ได้ใช้เพื่อหวังมุ่งไปข้างหน้า แต่เป็นกลยุทธ์เชิงรับที่มีไว้เพื่อพายุสถานการณ์ของที่เกิดขึ้นไม่ให้แย่งลง ด้วยการพยายามบรรเทาปัญหาหรือหลีกเลี่ยงไม่ให้ปัญหาเกิดเพิ่มคล้าย ๆ กับกลยุทธ์เชิงป้องกัน ซึ่งบางครั้งเราอาจจะไม่จำเป็นต้องเดินหน้าทุกครั้ง แต่ต้องหยุด เพื่อที่จะรอเวลาและโอกาสเหมาะสมให้สามารถดำเนินกิจการต่อได้อย่างยั่งยืน หรือแม้แต่กระทั่งการวางแผนใหม่ด้วยการเปลี่ยนเส้นทาง รูปแบบการดำเนินงานบางอย่าง

ปัจจัยภายใน \ ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
1	1	1
2	2	2
3	3	3
โอกาส (Opportunity)	SO ใช้จุดแข็งร่วมกับโอกาส (กลยุทธ์เชิงรุก)	WO ใช้โอกาสลดจุดอ่อน (กลยุทธ์เชิงแก้ไข)
อุปสรรค (Threat)	ST ใช้จุดแข็งรับมืออุปสรรค (กลยุทธ์เชิงป้องกัน)	WT แก้ไขจุดอ่อนและเลี่ยงอุปสรรค (กลยุทธ์เชิงรับ)

ภาพที่ ๒ การวิเคราะห์ TOWS Matrix

ที่มา:Kris Piroj(๒๐๑๗)

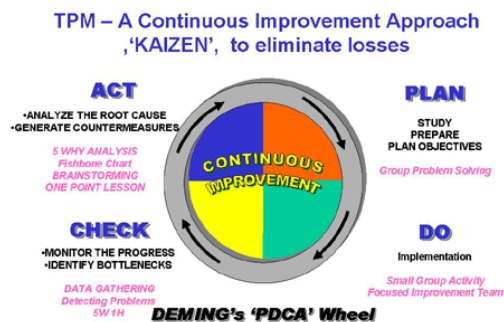
๕.๓ วงจร (PDCA) คือแนวคิดที่ถูกคิดค้นโดย Dr. Edwards W. Deming เกี่ยวกับวงจร PDCA ที่เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่สำคัญสำหรับการวางแผนแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นที่นิยมใช้เป็นอย่างมากในประเทศญี่ปุ่น ยิ่งเฉพาะบริษัท TOYOTA ที่ถือเป็นองค์กรขนาดใหญ่ระดับโลกยังมีการนำหลักการ PDCA นี้มาใช้ในกระบวนการผลิตรถยนต์ และพัฒนาจนกลายเป็น TOYOTA WAY อย่างที่รู้จักกันในปัจจุบัน ดังนั้น จึงพิสูจน์แล้วว่าหลักการ PDCA สามารถนำมาใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานขององค์กรให้ดีขึ้นได้แม้กระทั่งองค์กรนั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับการผลิตในอุตสาหกรรม เพราะหลักการ PDCA Plan-Do-Check-Act สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับทุกงานแม้กระทั่งการดำเนินชีวิตประจำวันแบ่งแยกได้เป็นดังนี้

๕.๓.๑ การวางแผนงานและกำหนดวิธีการ (Planning) หลังจากเรามีเป้าหมายแล้ว เราต้องนำเป้าหมายนั้นมากำหนดรายละเอียด สิ่งที่ต้องทำโดยเรียงตามลำดับความสำคัญ รายละเอียดขั้นตอน ปัจจัยต่างๆที่ต้องใช้ ระยะเวลาเริ่มต้น-สิ้นสุด บุคคลหรือทีมงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอน และที่สำคัญที่สุดคือ ตัวชี้วัดผล (KPI) เนื่องจากแผนงานหมายถึง เราจะเดินทางไปสถานที่นั้นด้วยวิธีไหนไปถึงเมื่อไหร่ ดังนั้น ตัวชี้วัดจึงเป็นตัวที่จะคอยบอกว่าวิธีการที่เราเลือกใช้นั้นถูกต้องหรือไม่ เร็ว-ช้าอย่างไร ทรัพยากรที่ใช้ไปเป็นไปตามแผนหรือเกินกว่าที่กำหนดไว้ เพื่อที่จะได้ปรับแผนหรือวิธีได้อย่างทันท่วงที

๕.๓.๒ การลงมือปฏิบัติ (Do) ขั้นตอนนี้คือการลงมือปฏิบัติตามแผนงานและวิธีการที่เรา กำหนดไว้อย่างมีวินัย ทักษะการบริหารต่างๆจะถูกหยิบมาใช้ในระยการลงมือปฏิบัตินี้ เช่น การบริหารเวลาให้ได้ตามแผนการประชุมเพื่อตรวจสอบความคืบหน้า การมอบหมายงานเพื่อแบ่งเบาภาระ เป็นต้น ในเรื่องนี้นอกเหนือจากการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาตัวเอง การออกกำลังกาย หรือการบริหารการเงินส่วนบุคคล ย่อมต้องใช้วินัยและการบริหารด้านต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน

๕.๓.๓ การตรวจสอบ (Check) หลังจากเราเริ่มลงมือปฏิบัติไปได้สักระยะ ต้องเริ่มทำการตรวจสอบความคืบหน้าของสิ่งที่เราได้ลงมือปฏิบัติไปนั้นว่าเป็นไปตามแผนงานหรือไม่ ซึ่งสิ่งที่จะบ่งบอกได้ก็คือตัวชี้วัดที่เรากำหนดไว้นั้นเอง ถ้าจุดที่เราตรวจสอบได้ผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดที่เราตั้งไว้หรือดีกว่า แสดงว่าวิธีการที่เราเลือกใช้นั้นยังคงถูกต้อง แต่ถ้าตรวจสอบออกมาแล้วผลปรากฏว่าต่ำกว่าตัวชี้วัดที่ตั้งไว้ถือเป็นสัญญาณเตือนว่ามีความผิดปกติบางอย่างเกี่ยวกับแผนงานหรือวิธีการที่เรากำหนดไว้ในตอนแรก

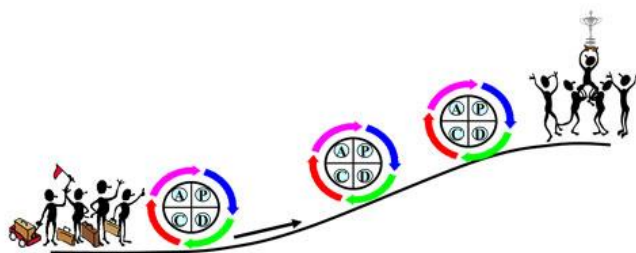
๕.๓.๔ การปรับปรุง (Act / Action) ขั้นตอนนี้คือการปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนวิธีการหรือทรัพยากรบางอย่างเพื่อให้ผลลัพธ์กลับมาอยู่ในแผนงานหรือเส้นทางสู่เป้าหมายตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในครั้งแรก ซึ่งกระบวนการปรับปรุงเริ่มจากการวิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้ผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่เราวางแผนหรือกำหนดไว้ ว่าเกิดจากองค์ประกอบหรือปัจจัยภายใน/ภายนอกใดบ้างแล้ว จึงมากำหนดมาตรการแก้ไขปรับปรุงต่อไป

ภาพที่ ๓ วงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA : Plan-Do-Check-Act

ที่มา : ทีมงานเอ็นเทรนนิ่ง (๑๔ กันยายน ๒๕๖๑)

การ P-D-C-A อย่างต่อเนื่องหลังจากเรากำหนดมาตรการแก้ไขแล้วจึงนำมาปรับเปลี่ยนแผนงานให้สอดคล้องกับวิธีการและทรัพยากรที่กำหนดขึ้นมาใหม่โดยยังคงคำนึงถึงการกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสม แล้วจึงเริ่มลงมือปฏิบัติ ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข ตามวงจร P-D-C-A อย่างต่อเนื่องจนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และหลังจากบรรลุเป้าหมายตามที่ ตั้งใจไว้ครั้งแรกแล้ว เรายังคงใช้หลักการ PDCA อย่างต่อเนื่องได้ด้วยการยกระดับของเป้าหมายให้สูงขึ้น แล้วจึงมากำหนดแผนงานวิธีการที่เหมาะสม แล้วจึงเริ่มเข้าสู่วงจร วางแผน – ลงมือปฏิบัติ – ตรวจสอบ – ปรับปรุง/แก้ไข ได้เช่นกัน

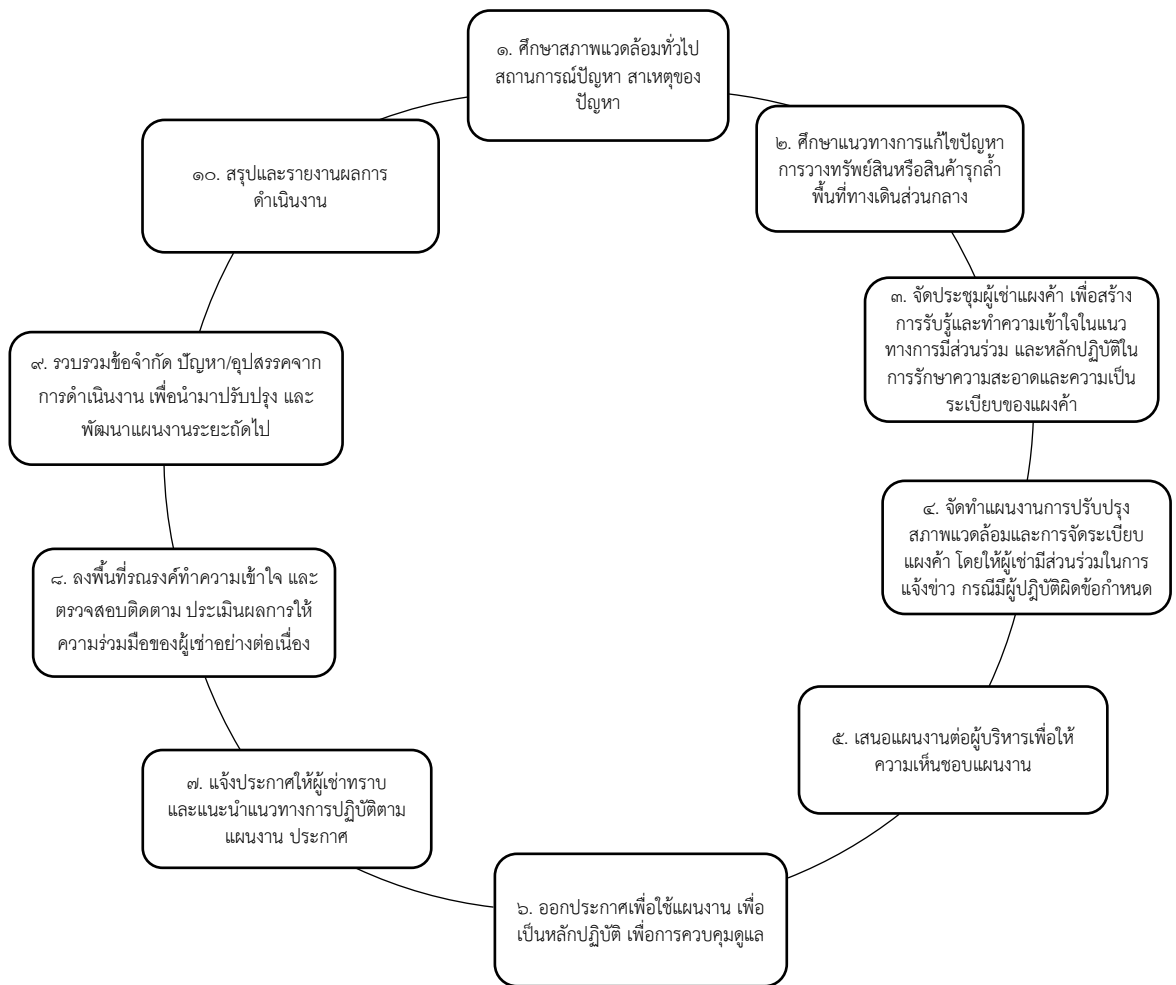

ภาพที่ ๔ การ PDCA อย่างต่อเนื่องและยกระดับเป้าหมายให้สูงขึ้น
ที่มา : ทีมงานเอ็นทรนนิ่ง (๑๔ กันยายน ๒๕๖๑)

๕.๔ การสร้างและบริหารเครือข่ายในยุคปัจจุบัน (Network) “เครือข่าย” หมายถึง รูปแบบของการประสานงานกลุ่มของคนหรือองค์กรที่สมัครใจแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกัน ช่วยเหลือกัน โดยการติดต่ออาจทำได้ทั้งที่ผ่านศูนย์กลางแม่ข่ายหรือแกนนำ หรืออาจไม่มีแม่ข่ายหรือแกนนำแต่จะทำการติดต่อโดยตรงระหว่างกลุ่ม ซึ่งจะมีการจัดรูปแบบหรือจัดระเบียบโครงสร้างที่คนหรือองค์กรสมาชิกยังคงมีความเป็นอิสระ โดยที่อาจมีรูปแบบการรวมตัวแบบหลวมๆ เฉพาะกิจตามความจำเป็นหรือเป็นโครงสร้างที่มีความสัมพันธ์ชัดเจน

๕.๕ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทักษะและพฤติกรรม (KAP) ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับตัวแปร ๓ ตัว คือ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Attitude) และการยอมรับปฏิบัติ (Practice) ของผู้เข้าแวงค้าและประชาชน รับข้อมูลข่าวสารอันมีผลกระทบต่อพฤติกรรมจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารนั้นๆ การเปลี่ยนแปลงทั้งสามประเภทนี้จะเกิดขึ้นในลักษณะต่อเนื่อง กล่าวคือ เมื่อผู้เข้าแวงค้าและประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารแล้ว จะทำให้เกิดความรู้เมื่อเกิดความรู้ขึ้นก็จะไปมีผลทำให้เกิดทัศนคติ และขั้นสุดท้าย คือ การก่อให้เกิดการกระทำ ซึ่งมีลักษณะสัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่เป็นที่ยอมรับกันว่าการสื่อสารเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการเพิ่มพูนความรู้ สร้างทัศนคติที่ดีและเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม โดยผ่านสื่อชนิดต่างๆ ที่ตลาดบางกะปิสื่อสารไปยังผู้เข้าแวงค้าและประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

จากแนวคิด/หลักการ PDCA ที่ใช้ในการศึกษานำไปสู่แนวทางการดำเนินการของตลาดบางกะปิ
 ดังแผนผังนี้

ภาพที่ ๕ แผนผังแนวทางการส่งเสริมให้ผู้ค้า ประชาชนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมารทัง
 ขยะมูลฝอยและการวางสินค้า/สิ่งของ
 ที่มา : สุชานันท์ พิमान (๒๕๖๖๗)

**๕.๖ วิสัยทัศน์การบริหารสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร “ตลาดของกรุงเทพมหานคร
 คุณภาพระดับสากลเพื่อประชาชนทุกระดับ”** และพันธกิจ ๑๐ ข้อ ของสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร
 จึงได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการและพัฒนาระบบการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนากิจการตลาดให้
 สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ให้ประสบความสำเร็จตามที่กำหนดไว้ ซึ่งสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร
 เป็นหน่วยงานในสังกัดของกรุงเทพมหานคร จึงมีภารกิจให้เป็นที่พึ่งของผู้ค้า ประชาชนทั่วไปได้มีสถานที่
 ประกอบการค้าขาย เป็นแหล่งสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้คนกรุงเทพมหานคร มาเป็นระยะ
 เวลานานกว่า ๖๐ ปี ภายใต้เงื่อนไขที่สำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร จะต้องมียาได้เพียงพอในการ
 เลี้ยงตัวเองไปพร้อมกับพัฒนาขีดความสามารถในการพัฒนาตลาดให้ได้มาตรฐานตามกฎกระทรวง
 ว่าด้วยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ.๒๕๕๑ ตามพันธกิจข้อที่ ๑ มาตรฐานสากล และพันธกิจข้อที่ ๗
 พัฒนาสภาพแวดล้อมของตลาดที่ดี

ภาพที่ ๕ พันธกิจของสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร ๑๐ ข้อ

ที่มา : สำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร (๒๕๖๕)

๕.๗ การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดระเบียบตลาดของตลาดบางกะปิ

มาตรฐานตลาดในกฎกระทรวงว่าด้วยสัญลักษณ์ของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดมาตรฐานตลาดบางกะปิเป็นตลาดประเภทที่ ๑ ที่มีลักษณะเป็นตลาดที่มีโครงสร้างถาวร ต้องมีส่วนประกอบของสถานที่และสิ่งปลูกสร้าง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันเหตุรำคาญมลพิษที่เป็นอันตรายหรือการระบาดของโรคติดต่อ ตลาดต้องไม่กระทำการและต้องควบคุมดูแลมิให้ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

- (๑) จำหน่ายอาหารที่ไม่สะอาดหรือไม่ปลอดภัยตามกฎหมายว่าด้วยอาหารในตลาด
- (๒) นำสัตว์ทุกชนิดเข้าไปในตลาดเว้นแต่สัตว์ที่นำไปขังไว้ในที่ขังสัตว์เพื่อจำหน่าย
- (๓) ฆ่าหรือชำแหละสัตว์ใหญ่เช่นโคกระบือแพะแกะหรือสุกรในตลาดรวมทั้งฆ่าหรือชำแหละสัตว์ปีกในกรณีที่เกิดการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ที่ติดต่อมาจากสัตว์ในเขตท้องถิ่นนั้น
- (๔) สะสมหรือหมักหมมสิ่งหนึ่งสิ่งใดในตลาดจนทำให้สถานที่สกปรกรกรุงรังเป็นเหตุรำคาญเกิดมลพิษเป็นอันตรายหรือเป็นที่เพาะพันธุ์สัตว์หรือแมลงที่เป็นพาหะนำโรค
- (๕) ถ่ายเทหรือทิ้งมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลในที่อื่นใดนอกจากที่ซึ่งจัดไว้สำหรับรองรับมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูล

การควบคุมผู้ขายและผู้ช่วยขายของในตลาดต้องปฏิบัติและให้ความร่วมมือกับตลาดในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดระเบียบและกฎเกณฑ์ในการรักษาความสะอาดของตลาด
- (๒) การจัดหมวดหมู่สินค้า
- (๓) การดูแลความสะอาดและแผงจำหน่ายสินค้าของตนเอง
- (๔) การรวบรวมมูลฝอยลงในภาชนะรองรับที่เหมาะสม

- (๕) การล้างตลาด
- (๖) การเข้ารับการฝึกอบรมด้านสุขาภิบาลอาหารและอื่นอันตามหลักเกณฑ์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข
- (๗) ให้วางสินค้าบนแผงจำหน่ายสินค้าหรือขอบเขตที่กำหนด โดยห้ามวางสินค้าล้ำแผงจำหน่ายสินค้าหรือขอบเขตที่กำหนด และห้ามวางสินค้าสูงจนอาจเกิดอันตรายหรือส่งผลกระทบต่อระบบการระบายอากาศและแสงสว่างทั้งนี้ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข
- (๘) ห้ามวางสินค้าประเภทวัตถุอันตรายปะปนกับสินค้าประเภทอาหาร
- (๙) ให้วางสินค้าประเภทอาหารเครื่องดื่มและภาชนะอุปกรณ์ในขอบเขตที่กำหนด โดยสูงจากพื้นตลาดไม่น้อยกว่า ๖๐ ให้วางสินค้าประเภทอาหารเครื่องดื่มและภาชนะอุปกรณ์ในขอบเขตที่กำหนดโดยสูงจากพื้นตลาดไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร
- (๑๐) ห้ามเก็บสินค้าประเภทอาหารไว้ได้แผงจำหน่ายสินค้าเว้นแต่อาหารในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิทตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร หรืออาหารที่มีการป้องกันการเน่าเสีย และปกปิดมิดชิด ทั้งนี้ต้องมีการรักษาความสะอาดและป้องกันสัตว์หรือแมลงที่เป็นพาหะนำโรค
- (๑๑) ห้ามต่อเติมแผงจำหน่ายสินค้าเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

๕.๘ สัญญาเช่าแผงค้าถาวร ตลาดบางกะปิ มีข้อกำหนดไว้เป็นหลักปฏิบัติของผู้เช่าด้านความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ดังนี้

ข้อ ๘ ผู้เช่าต้องรักษาดูแลทรัพย์สินที่เช่าให้อยู่ในสภาพดี ต้องรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยตามกฎหมาย อีกทั้งต้องละเว้นไม่กระทำการใด ๆ อันจะเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ หรือเสื่อมสุขภาพอนามัยแก่บุคคลอื่น หรือผู้อยู่ใกล้เคียง

ผู้เช่าสัญญาว่าจะไม่กระทำการใด ๆ เป็นการกีดขวางการจราจรทางเท้า และจะวางสิ่งของอยู่ในขอบเขตที่สำนักงานตลาดกรุงเทพมหานครจัดไว้ ถ้าวางล้ำออกมาให้ถือว่าวางสิ่งของกีดขวาง โดยผู้เช่าตลาดยินยอมให้สิทธิ์ของผู้ให้เช่าที่จะยกสิ่งกีดขวางออกไปให้พ้นทาง และจัดการให้แลดูเป็นระเบียบเรียบร้อยได้

ข้อ ๙ ผู้เช่าสัญญาว่าจะดูแลทางเดินเท้าบริเวณหน้าแผงค้าที่เช่า ซึ่งหากจากแผงค้าระยะตั้งฉากขึ้นไปถึงกึ่งกลางของทางเดินเท้า ห้ามมิให้ผู้ใดหรือยินยอมให้บุคคลหนึ่ง บุคคลใดนำสินค้ามาวางรุกล้ำบนทางเดินเท้า หรือแม้จะเป็นสินค้าของผู้เช่าเองก็ตาม หากฝ่าฝืนผู้เช่ายินยอมให้ผู้ให้เช่าปรับครั้งละ ๕๐๐ บาท (ห้าร้อยบาทถ้วน) และผู้เช่ายินยอมให้ผู้ให้เช่ายกสิ่งของที่นำมาตั้งวางกีดขวางบนทางเท้าโดยจะนำไปเก็บไว้ตามที่เห็นสมควรก็ได้

ข้อ ๑๐ ผู้เช่าสัญญาว่าจะไม่สะสม หมักหมม หรือเททิ้งสิ่งหนึ่งสิ่งใดบนทางเท้าหรือบริเวณใดก็ตามในตลาด ทำให้สถานที่สกปรกรกรุงรัง หรือมีกลิ่นเหม็น และผู้เช่าจะต้องจัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอย หรือถุงขยะใส่มูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะและจะไม่ถ่ายเททิ้งมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลในที่อื่นนอกจากที่ที่ซึ่งจัดไว้สำหรับรองรับมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูล

๖. แนวทางการดำเนินการ / ระยะเวลา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๖.๑ แนวทางและขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้ (Plan)

๖.๑.๑ ศึกษาสภาพแวดล้อมทั่วไป สถานการณ์ปัญหา สาเหตุของปัญหา และความคิดเห็นของผู้เช่าและประชาชนที่มีต่อสภาพแวดล้อม ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของตลาด

จากการบริหารจัดการตลาดบางกะปิที่ผ่านมาจะใช้หลักการเจรจาประนีประนอมในการควบคุม ดูแล หรือบังคับใช้ระเบียบและสัญญาเกี่ยวกับการทิ้งขยะมูลฝอยและการวางทรัพย์สินหรือสินค้าบนพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง จึงทำให้ผู้ค้าเกิดความเคยชินจากการผ่อนผันและมาเอาจริงเอาจังกับการใช้ระเบียบและสัญญาเข้ามาบังคับใช้ให้เกิดรูปธรรม ส่งผลกระทบให้สภาพแวดล้อมภายในตลาดมีการวางสิ่งของหรือสินค้าบนพื้นที่ส่วนกลาง เกิดปัญหาด้านขยะมูลฝอยและท่อระบายน้ำอุดตัน มีมลภาวะทางกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์เป็นแหล่งอาศัยของสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคจำนวนมาก เมื่อเจ้าหน้าที่ตลาดลงพื้นที่ขอความร่วมมือในการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบของแผงค้ากับผู้เช่าแผงค้าในตลาดบางกะปิ มักจะถูกเมินเฉยต่อข้อเสนอในการขอความร่วมมือจากผู้เช่า ตลาดบางกะปิ จึงยังคงประสบปัญหาสภาพแวดล้อมและความไม่เป็นระเบียบของแผงค้าในปัจจุบัน

๖.๑.๒ ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการวางทรัพย์สินหรือสินค้ารูก้าพื้นที่ทางเดินส่วนกลางแนวทางการแก้ปัญหาการทิ้งขยะมูลฝอยของผู้เช่าในตลาดบางกะปิ ทั้งพฤติกรรมผู้เช่า การบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนด และเงื่อนไขของสัญญาเช่าแผงค้า เพื่อให้ผู้ปฏิบัตินำมาใช้บังคับอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งศึกษาเกณฑ์มาตรฐานตลาดตามกฎหมาย มาตรฐานตลาดสดน่าซื้อ แนวคิด ทฤษฎี กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องการจัดการสิ่งแวดล้อมและระบบสุขาภิบาล กรณีศึกษาตลาดสดที่ประสบความสำเร็จในการจัดการสภาพแวดล้อมและความเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อใช้เป็นแนวทางการสร้างความร่วมมือของผู้เช่า และประชาชนที่มาใช้บริการในการเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ การสร้างแรงจูงใจ การให้ความร่วมมือในการจัดระเบียบแผงค้าและการรักษาความสะอาดภายในตลาด เช่น การให้รางวัลหรือป้ายรับรองแผงค้าดีเด่น เป็นต้น

๖.๑.๓ จัดประชุมผู้เช่าแผงค้า ประชาชน โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานสิ่งแวดล้อม ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ เขตบางกะปิ มาเป็นวิทยากรให้ความรู้กฎหมาย ด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยของตลาดอย่างต่อเนื่อง สร้างความตระหนักถึงประโยชน์ของการปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบแก่ผู้เช่าและประชาชนได้รับรู้และทำความเข้าใจในแนวทางการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและการจัดระเบียบแผงค้าภายในตลาดบางกะปิ และหากไม่ปฏิบัติตามอาจส่งผลให้สำนักงานตลาดกรุงเทพมหานครออกเลิกสัญญาได้

เพื่อให้การแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อม ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยภายในตลาดบางกะปิ ให้ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม จากการดำเนินการตามระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศและเงื่อนไขอื่น ๆ ตลอดจนเกิดการมีส่วนร่วมของผู้เช่าแผงค้า ใช้แนวคิดการวิเคราะห์ SWOT Analysis ตัวอย่างดังตาราง

ตาราง ๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในตลาดบางกะปิ

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร(Internal Environment)	
จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weaknesses)
S๑ โครงสร้างอาคารตลาดมีความมั่นคง แข็งแรง	W๑ ระบบท่อระบายน้ำภายในตลาดมีความชำรุดทรุดโทรมขาดการซ่อมบำรุง
S๒ มีระเบียบข้อกฎหมายและเงื่อนไขของสัญญาเช่ากำหนดไว้ให้ต้องปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลตลาดและหลักสุขลักษณะของตลาดอย่างชัดเจน	W๒ ตลาดมีการรณรงค์ หรือมีการจัดประชุมผู้ค้า เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในข้อกฎหมายด้านสุขาภิบาลตลาดและหลักสุขลักษณะของตลาดน้อยเกินไป
S๓ การจัดวางผังแผงค้าภายในตลาดเป็นระเบียบเรียบร้อย และกำหนดพื้นที่ระหว่างแผงค้ากับพื้นที่ส่วนกลางชัดเจน	W๓ ตลาดไม่มีพนักงานรักษาความปลอดภัยภายในตลาดและมีบุคลากรน้อยเกินไปในการลงพื้นที่ตรวจสอบ ตรวจจับและการจัดระเบียบแผงค้า
S๔ สภาพโครงสร้างอาคารโปร่ง ระบบไฟฟ้าประปาใช้งานได้ดี รวมทั้งสภาพภายในตลาดยังมีสภาพใหม่ยังไม่ชำรุดทรุดโทรม	W๔ เจ้าหน้าที่ตลาดยึดหยุดหย่อนมากเกินไป ทำให้มีการทิ้งมูลฝอย และวางสินค้า หรือสิ่งของบนทางเท้าหรือพื้นที่ส่วนกลางทำให้ตลาดสกปรกไม่เป็นระเบียบ
S๕ ตลาดระดมระบบสาธารณูปโภคครบถ้วนสมบูรณ์	W๕ ช่วงเวลาทำการค้าส่วนใหญ่เป็นช่วงเวลากลางคืน ทำให้ไม่มีบุคลากรมาควบคุมการประกอบกิจกรรมการค้าภายในตลาด
S๖ สภาพการค้าขายภายในตลาดมีสภาพคล่องในการค้าค่อนข้างสูง และมีความต้องการสิทธิการเช่าจำนวนมาก	W๖ ตลาดไม่ได้ดำเนินการลงโทษอย่างจริงจังกับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ

ตาราง ๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร

สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร(External Environment)	
โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threat)
O๑ มีหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้ผู้เช่าแผงค้าประชาชน ได้ตระหนักถึงหลักสุขาภิบาลตลาดและสุขลักษณะของตลาด	T๑ บุคคลภายนอกที่ไม่ได้เช่าแผงค้าตลาด ลักลอบนำขยะเข้ามาทิ้งภายในตลาดโดยไม่ได้รับอนุญาต
O๒ ในอนาคต ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อนุมัติให้สำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร ปรับปรุงโครงสร้างอัตราค่าล้างใหม่ให้ตลาดบางกะปิมีพนักงานรักษาความปลอดภัยและพนักงานตรวจตลาด เพื่อตรวจสอบ ควบคุมกิจกรรมการค้าภายในตลาด	T๒ ในโครงสร้างอัตราค่าล้างของสำนักงานตลาด กรุงเทพมหานคร เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อนุมัติกำหนดให้ตลาดบางกะปิมีอัตราค่าล้าง เพียง ๔ อัตรา โดยไม่มีพนักงานรักษาความปลอดภัยและไม่มีพนักงานปฏิบัติงานทั่วไป
O๓ ผู้เช่าแผงค้าตระหนักถึงกฎหมายและระเบียบข้อบังคับและปฏิบัติตามที่สำนักงานตลาดกำหนดอย่างเคร่งครัด	T๓ ผู้เช่าขาดความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนด ระเบียบข้อบังคับ และเงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติตามที่กำหนดไว้

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ของการบังคับใช้ข้อกำหนดและเงื่อนไขของสัญญาเช่าของตลาดบางกะปಿನำมาสร้างกลยุทธ์ TOW Matrix เป็นกลยุทธ์ ๔ รูปแบบ ดังตาราง

กลยุทธ์เชิงรุก (SO)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)
S๑O๑ จัดทำแนวทางการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงการปฏิบัติตาม ระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศและเงื่อนไขสัญญาเช่าแผงค้า	W๑O๑ สร้างเครือข่ายผู้เช่าแผงค้าในการช่วยกัน ตรวจสอบแผงค้าที่ทำผิดระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ และเงื่อนไขสัญญาเช่าแผงค้า
S๑O๒ ส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานตามที่ กฎกระทรวงกำหนด ตลาดสดน่าซื้อ มีป้ายรับรอง แผงค้าที่ได้มาตรฐานที่กำหนดตลอดจนการสร้าง แรงจูงใจในการต่อสัญญาเช่าสำหรับผู้เช่าที่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของตลาด	W๑O๒ สื่อสารที่ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ให้ผู้เช่า แผงค้าให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผน ระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศและเงื่อนไขของ สัญญาเช่าแผงค้า
กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT)
S๑T๑ จัดทำคู่มือให้ผู้เช่าทราบและปฏิบัติตาม ระเบียบข้อกำหนดและเงื่อนไขของสัญญาเช่า กำหนดไว้ของตลาดอย่างชัดเจน	W๑T๑ รณรงค์ หรือมีการจัดประชุมผู้ค้า เพื่อ สร้างความรู้ ความเข้าใจในข้อกำหนดด้าน สุขาภิบาลตลาดและร่วมดำเนินการตามแผน
S๑T๒ จัดเจ้าหน้าที่ชุดตรวจลงพื้นที่ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการให้ความร่วมมือของผู้ เช่าอย่างต่อเนื่อง	W๑T๒ เจ้าหน้าที่เชิญผู้เช่าที่ไม่ปฏิบัติตาม ข้อกำหนดมาพูดคุยรับทราบปัญหารายบุคคล หากไม่มีการแก้ไข ตลาดต้องดำเนินการตาม ระเบียบและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบ ข้อกำหนด หรือสัญญาเช่า

จากการวิเคราะห์ TOWS Matrix โดยการจับคู่สถานการณ์ภายในและสถานการณ์ภายนอกทำให้พบจุดอ่อนในการใช้ระเบียบ ข้อกฎหมายและเงื่อนไขของสัญญาเช่าแผงค้าที่ยังไม่ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด แต่มักใช้หลักการเจรจาประนีประนอมมากกว่าการบังคับใช้ระเบียบ ข้อกฎหมาย และเงื่อนไขของสัญญาเช่าแผงค้า ทำให้ผู้เช่าแผงค้าไม่เกรงกลัวต่อการปฏิบัติที่ผิดจากระเบียบ ข้อกฎหมายและเงื่อนไขของสัญญาเช่าแผงค้าดังกล่าว ดังนั้นจึงควรใช้กลยุทธ์กลยุทธ์ ๔ รูปแบบดังกล่าวข้างต้น มากำหนดแผนงานแนวทางการแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมและการระเบียบแผงค้าภายในตลาดบางกะปิ

๖.๑.๔ จัดทำแผนงานการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและการจัดระเบียบแผงค้าภายในตลาดบางกะปิตามกฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ จัดทำแผนเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เช่าแผงค้าและผู้ให้บริการตลาดให้มีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมส่งเสริมในการดูแลสุขภาพแวดล้อมและการสุขาภิบาลตลาดกำหนดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผนงาน/โครงการ ตลอดจนกำหนดภารกิจหรือความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลาดำเนินการและจัดทำเป็นแนวทางการดำเนินการ ประกอบด้วย ๗ ด้านรายละเอียดในแต่ละด้านปรากฏตามภาคผนวก ๑ ดังนี้

- (๑) ด้านการทำความสะอาด
- (๒) ด้านความปลอดภัยของอาหาร
- (๓) ด้านการจัดระเบียบแผงค้า
- (๔) ด้านโครงสร้างพื้นฐานภายในตลาด
- (๕) ด้านการสื่อสารภายในตลาด
- (๖) ด้านการประชาสัมพันธ์
- (๗) ด้านการบริหารจัดการ

๖.๑.๕ นำเสนอแผนต่อผู้บริหารสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร ให้ความเห็นชอบแผนงาน และออกประกาศเพื่อใช้เป็นหลักปฏิบัติ โดยนำกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและหลักเกณฑ์เงื่อนไขอื่น ๆ มาใช้ประกอบในการออกประกาศประชาสัมพันธ์กิจกรรมการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและการจัดระเบียบแผงค้าเพื่อสร้างการรับรู้ของประชาชนทั่วไป ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ D = Do

๖.๑.๖ ออกประกาศ เพื่อให้ผู้ค้าประชาชนทราบแผนการดำเนินการ และใช้เป็นหลักปฏิบัติในการรักษาสภาพแวดล้อมในตลาดบางกะปิ และการวางสินค้าให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ตลอดจนมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ

๖.๑.๗ แจ้งประกาศให้ผู้เช่าแผงค้าทราบ พร้อมทั้งติดประกาศให้ทราบโดยทั่วไป เพื่อให้ผู้เช่าแผงค้า ประชาชนทราบและใช้เป็นหลักปฏิบัติ

๖.๑.๘ จัดให้มีเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ที่รณรงค์ทำความเข้าใจ และตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการให้ความร่วมมือของผู้ค้าภายในตลาดบางกะปิและการบังคับใช้ตามข้อกำหนดในประกาศของสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานครให้เกิดผลเป็นรูปธรรม C = Check

๖.๑.๙ รวบรวมข้อจำกัด ปัญหา/อุปสรรคจากการดำเนินงานเพื่อมาปรับปรุงและพัฒนาแผนปฏิบัติการส่งเสริมให้ผู้เช่าแผงค้าและประชาชนได้ตระหนักและเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมรวมทั้งขยะมูลฝอยในตลาด การจัดวางสินค้าและสิ่งของ ตลอดจนการให้ความร่วมมือในการจัดระเบียบแผงค้า การจัดการสภาพแวดล้อมตลาดและการทิ้งขยะมูลฝอยภายในตลาดบางกะปิ (Act)

๖.๑.๑๐ สรุปและรายงานผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหารและเวียนแจ้งผลการดำเนินการให้ตลาดอื่น ๆ ทราบ และสามารถนำไปปรับใช้ในตลาดอื่น ๆ ต่อไป

๖.๒ ระยะเวลาดำเนินการ เดือนมีนาคม ๒๕๖๖ - ธันวาคม ๒๕๖๖

ตาราง ๓ แผนการปฏิบัติการจัดระเบียบแผงค้า
การจัดการสิ่งแวดล้อมและปรับปรุงระบบสุขาภิบาลตลาดบางกะปิ

การดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๖๖									
	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑. ศึกษาสภาพแวดล้อมทั่วไป สถานการณ์ ปัญหา สาเหตุของปัญหา และความคิดเห็นของผู้ค้าและประชาชนที่มีต่อสภาพแวดล้อมของตลาด			↔							
๒. ศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการวางทรัพย์สินหรือสินค้ารुक้าพื้นที่ทางเดินส่วนกลางของตลาด และจัดทำแผนงานการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและการจัดระเบียบแผงค้าภายในตลาดบางกะปิรวมทั้ง ศึกษาเกณฑ์มาตรฐานตลาดตามกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางการสร้างความร่วมมือของผู้เช่าแผงค้า ประชาชนที่มาใช้บริการในการเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ สร้างแรงจูงใจ เช่น การให้รางวัล หรือป้ายรับรองแผงค้าดีเด่น เป็นต้น			↔							
๓. จัดประชุมผู้ค้า เพื่อสร้างการรับรู้และทำความเข้าใจในแนวทางการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและการจัดระเบียบแผงค้าภายในตลาดบางกะปิ			↔							
๔. จัดทำแผนงานการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและการจัดระเบียบแผงค้าเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เช่าแผงค้าและผู้ใช้บริการตลาดให้มีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมส่งเสริมในการดูแลสภาพแวดล้อมและการสุขาภิบาลตลาด			↔							
๕. นำเสนอแผนต่อผู้บริหารสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร ให้ความเห็นชอบแผนงานโดยนำกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและหลักเกณฑ์เงื่อนไขอื่น ๆ มาใช้ประกอบในการออกประกาศเพื่อควบคุม ดูแลประชาสัมพันธ์กิจกรรม					↔					
๖. ออกประกาศ เพื่อให้ผู้ค้าประชาชนทราบแผนการดำเนินการ และใช้เป็นหลักปฏิบัติในการรักษาสภาพแวดล้อมในตลาดบางกะปิ และการวางสินค้าให้เป็นระเบียบเรียบร้อยตลอดจนมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ						↔				

การดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๖๖									
	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๗. แจ้งประกาศให้ผู้เช่าแผงค้าทราบ พร้อมทั้งติดประกาศให้ทราบโดยทั่วไป เพื่อให้ผู้เช่าแผงค้า ประชาชนทราบและใช้เป็นหลักปฏิบัติ						←→				
๘. จัดให้มีเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่รณรงค์ทำความเข้าใจ และตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการให้ความร่วมมือของผู้ค้าภายในตลาดบางกะปิและการบังคับใช้ตามข้อกำหนดในประกาศของสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานครให้เกิดผลเป็นรูปธรรม							←→			
๙. รวบรวมข้อจำกัด ปัญหา/อุปสรรคจากการดำเนินงานเพื่อมาปรับปรุงและพัฒนาแผนปฏิบัติการส่งเสริมให้ผู้เช่าแผงค้าและประชาชนได้ตระหนักและเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งขยะมูลฝอยในตลาด การจัดวางสินค้าและสิ่งของ ตลอดจนการให้ความร่วมมือในการจัดระเบียบแผงค้า การจัดการสภาพแวดล้อมตลาดและการทิ้งขยะมูลฝอยภายในตลาดบางกะปิ								←→		
๑๐. สรุปและรายงานผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหารและเวียนแจ้งผลการดำเนินการให้ตลาดอื่น ๆ ทราบ และสามารถนำไปปรับใช้ในตลาดอื่น ๆ ต่อไป										←→

๗. ประโยชน์จากการศึกษา

๗.๑ ตลาดบางกะปิมีภาพลักษณ์ใหม่ที่มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย และเป็นตลาดสดน่าซื้อ ดึงดูดให้ประชาชนทั่วไปให้ความสนใจเข้ามาใช้บริการภายในตลาดบางกะปิมากขึ้น ผู้ค้ามีรายได้เพิ่มมากขึ้น

๗.๒ สามารถนำแนวทางที่ได้จากการศึกษาไปปรับใช้ในตลาดอื่น ๆ ของกรุงเทพมหานคร และตลาดของภาคเอกชน ทำให้ตลาดในกรุงเทพมหานครมีความสะอาด มีสุขอนามัย ประชาชนผู้บริโภคมีความปลอดภัย

๘. งบประมาณ

- ไม่ใช้งบประมาณของสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

๙.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลผลิต (Output) และหรือระดับผลลัพธ์ (Outcome)

(๑) จำนวนแผงค้าที่รื้อล้างพื้นที่ส่วนกลางลดลงร้อยละ ๙๐ ของจำนวนแผงค้าที่รื้อล้างพื้นที่ส่วนกลางทั้งหมด (Outcome)

(๒) ปริมาณการทิ้งมูลฝอยลงพื้นที่ส่วนกลางลดลงร้อยละ ๙๐ ของปริมาณที่จัดเก็บมูลฝอยที่มีการทิ้งลงพื้นที่ส่วนกลาง (Outcome)

(๓) ผู้ค้าประชาชนมีความพึงพอใจด้านสภาพแวดล้อมของตลาดบางกะปิเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๘๐ (Outcome)

(๔) สำนักงานตลาดมีแนวทาง ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและระบบสุขาภิบาลตลาด แนวทางแก้ไขปัญหาคารวาททรัพย์สินหรือสินค้านครุภัณฑ์ที่ ทางเดินส่วนกลางของตลาด จำนวน ๒ แนวทาง (Output)

๙.๒ วิธีการ / เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและการประเมินผล (สำเร็จ)

(๑) การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณโดยการสร้างเครื่องมือสำรวจจำนวน แผงค้าที่วางสินค้าหรือสิ่งของของร้านค้าที่ส่วนกลาง

(๒) การสำรวจปริมาณการทิ้งมูลฝอยลงพื้นที่ส่วนกลาง หรือพื้นที่ทางเดินตลาด โดยการคำนวณจากปริมาณมูลฝอยที่มีการทิ้งลงพื้นที่ส่วนกลางที่มีจัดเก็บได้ต่อวัน

(๓) ใช้แบบสอบถามสำรวจความพึงพอใจในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายใน ตลาดบางกะปิ จากผู้เช่าแผงค้าจำนวน ๑๐๐ คน และผู้มาใช้บริการ ๑๐๐ คน

๑๐. ข้อเสนอแนะ

ตลาดบางกะปิ เป็นตลาดขนาดกลางที่มีแผงค้ามากกว่า ๗๐๐ แผงค้า แต่ไม่มีการจัดสรรอัตรากำลังมาควบคุมดูแลในช่วงที่มีผู้ค้าทำการค้าและผู้มาใช้บริการเป็นจำนวนมาก ทำให้ทั้งผู้ค้า และผู้มาใช้บริการในช่วงระหว่างเวลา ๐๑.๐๐ - ๐๘.๐๐ น. ไม่ได้รับการควบคุม ดูแล และอำนวยความสะดวกในช่วงเวลาดังกล่าว จึงขอเสนอแนะการดำเนินการ ดังนี้

๑๐.๑ สำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร จัดให้มีพนักงานคอยตรวจสอบการทำการค้าและ ควบคุม ดูแลจัดระเบียบการทำการค้าของผู้ค้าให้อยู่ในระเบียบ ข้อบังคับ ที่สำนักงานตลาด กรุงเทพมหานครกำหนด เป็นประจำทุกวัน เพื่อเป็นการสร้างวินัยและความคุ้นชินในการรักษาความเป็น ระเบียบเรียบร้อยและการรักษาความสะอาดภายในตลาด

๑๐.๒ ควรจัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจในการรักษาความสะอาดความเป็นระเบียบ เรียบร้อยเพื่อส่งเสริมสิ่งแวดลอมที่ดีภายในตลาด ตลอดจนการให้ความร่วมมือในการสร้างระบบ สุขาภิบาลตลาดอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

๑๐.๓ จัดให้มีเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตลาดเพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ความเข้าใจ สร้างจิตสำนึกให้ผู้ค้าในตลาดบางกะปิเห็นถึงความสำคัญในการรักษาสิ่งแวดล้อม ในการรักษาความ สะอาดและระบบสุขาภิบาลตลาด

๑๐.๔ สนับสนุนให้ผู้ค้าร่วมเป็นเครือข่ายในการร่วมกันสร้างความเข้าใจให้ผู้ค้าด้วยกัน และผู้มาใช้บริการเห็นความสำคัญในการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบภายในตลาด

๑๐.๕ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์แสดงการเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจน ว่าตลาดมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย มีสภาพแวดล้อมและระบบสุขาภิบาลตลาดที่ดีขึ้น โดยเปรียบเทียบก่อนและหลังการดำเนินโครงการ

๑๐.๖ กำหนดหรือจัดให้มีการแข่งขันแผงค้าดีเด่น โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐาน ด้านความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาล โดยมีป้ายประกาศแสดงว่า แผงค้าที่ได้รับป้ายดังกล่าว มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความปลอดภัยตามหลักสุขาภิบาล มอบให้ผู้ค้าได้แสดงไว้หน้าแผงค้า เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ค้าอยากเข้าร่วมการดำเนินการของสำนักงานตลาด กรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

๑. คุณ Kris Piroj(๒๕๖๐). บทความ **TOWS Matrix**สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖ จาก <https://greedisgoods.com/tows-matrix>
๒. ทีมงานเอ็นเทรนนิ่ง (๑๔ กันยายน ๒๕๖๑). **วงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA)**สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖ จาก <https://www.enttraining.net/article/PDCA>
๓. พลเดช ปิ่นประทีป (๑๒ มีนาคม ๒๕๕๖). **เครือข่าย(Network)**สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖ จาก <https://www.ldi.or.th/๒๐๑๖/๐๘/๓๐/การสร้างและบริหารเครือข่าย/>
๔. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (๒๕๕๖).**การวิเคราะห์ SWOTและการระบุสถานการณ์จากการประเมินสภาพแวดล้อม**สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖ จาก <https://www.stou.ac.th/Offices/rdec/headquater/upload/การวิเคราะห์ SWOT>
๕. สำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร (๒๕๖๕). **พันธกิจสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร ๑** ชื่อ จาก <https://webportal.bangkok.go.th/market>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑

แนวทางดำเนินการ ประกอบด้วย ๗ ด้าน ดังนี้

(๑) ด้านการทำความสะอาด

ตลาดบางกะปิ จะมีการจัดจ้างหน่วยงานภาคเอกชน ดำเนินการด้านการทำความสะอาด ตลาดบางกะปิต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีงบประมาณ จำนวน ๘ อัตรา เนื่องจากตลาดบางกะปิ ไม่มี อัตรากำลังในการทำความสะอาดตลาดตามหลักสุขาภิบาลตลาดเป็นประจำทุกวัน และต้องล้างตลาด ด้วยน้ำแรงดันสูงตามหลักสุขาภิบาลกำหนด โดยตลาดบางกะปิจัดทำแนวทางการทำความสะอาดตลาด บางกะปิ ดังนี้

ผู้รับจ้างทำความสะอาด

๑. เก็บกวาดขยะและทำความสะอาดพื้นตลาด วันละ ๓ รอบ เป็นประจำทุกวัน ดังนี้
  - รอบที่ ๑ เวลา ๐๖.๐๐ - ๐๗.๐๐ น.
  - รอบที่ ๒ เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๑.๐๐ น.
  - รอบที่ ๓ เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.
๒. ล้างบ่อพักและถังขยะเวลา ๘.๐๐ - ๐๙.๐๐ น. เป็นประจำทุกวัน
๓. ล้างขัดพื้นที่ทำความสะอาดพื้นตลาด เวลา ๑๑.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.เป็นประจำทุกวัน
๔. ล้างและการขัดพื้นผิวตลาดด้วยเครื่องขัดพื้นที่ สัปดาห์ละ ๒ ครั้ง
๕. วางสารกำจัดหนู และแมลงสาบ เดือนละ ๒ ครั้ง
๖. ลอกท่อ รางระบายน้ำและบ่อพักน้ำ สัปดาห์ละ ๓ วัน
๗. การทำความสะอาดเพดาน ดึงยอกใยภายในตลาด สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง
๘. การรณรงค์ล้างตลาดเป็นประจำทุกเดือน เดือนละ ๒ ครั้ง

ภาพแสดงแผนการทำความสะอาดตลาดบางกะปิ ของผู้รับจ้างเอกชน

ลำดับ	การดำเนินการ	สัปดาห์ที่ 1				สัปดาห์ที่ 2				สัปดาห์ที่ 3				สัปดาห์ที่ 4				หมายเหตุ						
		อ า	จ า	อ า	พ ฤ	พ ฤ	ศ ฤ	ส ฤ	อ า	จ า	อ า	พ ฤ	พ ฤ	ศ ฤ	ส ฤ	อ า	จ า		อ า	พ ฤ	พ ฤ	ศ ฤ	ส ฤ	
1	การรณรงค์ล้างตลาดเป็นประจำทุกเดือน																						เดือนละ 2 ครั้ง โดย สด. ผู้รับจ้าง และเขตจตุจักร	
2	การทำความสะอาดเพดาน ดึงยอกใย																							ผู้รับจ้างเอกชน จำนวน 8 คน
3	ลอกท่อ รางระบายน้ำและบ่อพักน้ำ																							ผู้รับจ้างเอกชน จำนวน 8 คน
4	วางยากำจัดหนู แมลงสาบ																							ผู้รับจ้างดำเนินการ
5	การขัดพื้นผิวตลาด																							ผู้รับจ้างเอกชน จำนวน 8 คน
6	เก็บกวาดทำความสะอาดพื้นตลาด และพื้นที่ภายในตลาด ล้างบ่อพักและถังขยะ																							ผู้รับจ้างเอกชน จำนวน 8 คน วันละ ๓ รอบ

ผู้เช่าแผงค้า

๑. ผู้เช่าแผงค้าต้องให้ความร่วมมือในการทิ้งขยะมูลฝอยจากการประกอบการค้า ด้วยการทิ้งลงภาชนะรองรับ
๒. ให้นำขยะมูลฝอยที่มัดปากถุงให้เรียบร้อยมาทิ้ง ณ บริเวณที่ตลาดกำหนดมีถังขยะรองรับรับขยะมูลฝอยชั่วคราววางในจุดที่กำหนดไว้ให้เท่านั้น โดยกำหนดไว้เป็น ๒ จุด ตรงกลางด้านหน้าและด้านหลังตลาดเท่านั้น
๓. ให้นำไปทิ้งที่บริเวณที่พักขยะได้ตั้งแต่เวลา ๐๕.๐๐ น. จนถึงเวลา ๑๕.๐๐ น. หากเลยเวลาผู้เช่าต้องจัดเก็บขยะมัดปากถึงให้มัดชิด เพื่อรอการทิ้งในรอบวันถัดไป
๔. ผู้เช่าต้องทำความสะอาดภายในแผงค้าเป็นประจำทุกวัน
๕. ผู้เช่าต้องไม่สะสมของที่ไม่จำเป็นกับการทำการค้าไว้ในแผงค้า
๖. ทุก ๆ วันศุกร์ ผู้เช่าแผงค้าทุกแผงจะต้องล้าง ชัดทำความสะอาดแผง และเก็บของที่ไม่จำเป็นออกจากแผงค้า
๗. ผู้เช่าต้องไม่เหน็บที่เกิดจากการประกอบการค้าลงพื้นที่ตลาด
๘. ผู้เช่าต้องจำหน่ายสินค้าในพื้นที่แผงค้าเท่านั้น

(๒) ด้านความปลอดภัยของอาหาร

จัดเจ้าหน้าที่ ลงพื้นที่ลงสุ่มตรวจตัวอย่างอาหาร เพื่อตรวจหาสารปนเปื้อนในอาหาร จำนวน ๖ ชนิด ได้แก่ สารบอแรกซ์ สารฟอกขาว สารฟอร์มาลีน สารเร่งเนื้อแดงสารกันราและสารฆ่าแมลง อย่างต่อเนื่อง เดือนละ ๒ ครั้ง ดังนี้

๑. สำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร จัดเจ้าหน้าที่ ลงพื้นที่ตลาดบางกะปิ สุ่มตรวจตัวอย่างอาหารในตลาด เดือนละ ๑ ครั้ง
๒. ตลาดบางกะปิ ประสานกับหน่วยงานสำนักงานเขตบางกะปิ หรือสำนักงานอนามัย ในการจัดส่งเจ้าหน้าที่ร่วมกันลงพื้นที่สุ่มตรวจหาสารปนเปื้อนในอาหาร เดือนละ ๑ ครั้ง
๓. สำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร จัดส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจความเรียบร้อยในการทำการค้า ทั้งด้านสินค้า สลากสินค้า การจัดเก็บสินค้าให้เหมาะสมตามประเภทสินค้า พร้อมทั้งให้คำแนะนำผู้ประกอบการในการตรวจสอบและดูแลสินค้าให้ปลอดภัยต่อผู้บริโภคอย่างน้อยเดือนละ ๒ ครั้ง

(๓) ด้านการจัดระเบียบแผงค้า

๑. ผู้เช่าแผงค้าต้องทำการค้าภายในพื้นที่แผงค้าที่กำหนด
๒. จัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจสอบ ติดตามการทำการค้าเป็นประจำทุกวัน
๓. หากมีการรुकล้ำพื้นที่ส่วนกลาง ให้เจ้าหน้าที่ทำการว่ากล่าวตักเตือน ครั้งที่ ๑ พร้อมจัดเก็บค่าปรับหากไม่แก้ไข ต้องออกหนังสือเป็นครั้งที่ ครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓
๔. จัดพื้นที่สำหรับการจอดรถขึ้นโดยเฉพาะจุด

(๔) ด้านโครงสร้างพื้นฐานภายในตลาด

๑. ระบบวางระบายน้ำภายในตลาด จัดเจ้าหน้าที่ทำการสำรวจระบบการไหลเวียนของกระบายน้ำ และจัดเก็บขยะมูลฝอยออกจากการวางระบายน้ำเป็นประจำทุกวัน
๒. ตรวจสอบสภาพท่อระบายน้ำ ฝาท่อระบายน้ำ ทุก ๆ สัปดาห์ละ ๑ วัน
๓. ทำการลอกท่อระบายน้ำสัปดาห์ละ ๓ วัน
๔. ตรวจสอบระบบไฟฟ้าส่วนกลางภายในตลาดเป็นประจำทุกวัน หากพบการชำรุดให้ทำการแจ้งแก้ไขทันที

(๕) ด้านการสื่อสารภายในตลาด

๑. จัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เสนอแนะพูดคุยกับผู้เช่าแผงค้าต่อเนื่องเป็นประจำอย่างน้อย สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง
๒. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์รณรงค์โครงการต่าง ๆ ผ่านเสียงตามสายในตลาดเป็นประจำทุกวัน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่จะให้ความร่วมมือในการดำเนินนโยบายด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและการจัดระเบียบแผงค้ามากขึ้น
๓. จัดประกาศ หรือจัดทำคู่มือให้ผู้เช่าแผงค้าใช้เป็นแนวปฏิบัติ
๔. จัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจสอบ ติดตามและแนะนำแก่ผู้เช่าแผงค้าเป็นประจำทุกวัน
๕. จัดประชุมผู้เช่าแผงค้าสัปดาห์ละ ๓ ครั้ง เพื่อรับฟังปัญหา และหาทางแก้ไข โดยให้ผู้เช่าแผงค้าได้มีส่วนร่วมในการคิด และการแก้ไขปัญหา ร่วมกับตลาด เพื่อให้ผู้เช่าแผงค้าได้ตระหนักว่าตนนั้นมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการตลาดให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี และเป็นตลาดน่าซื้อ

(๖) ด้านการประชาสัมพันธ์

๑. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการผ่านสื่อแผ่นพับของสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร
๒. ประชาสัมพันธ์ความสำเร็จและการดำเนินแผนงานต่อเนื่องผ่านเว็บไซต์สำนักงานตลาดกรุงเทพมหานครทุกเดือน
๓. ประชาสัมพันธ์ และสร้างข้อมูลสื่อสารความร่วมมือของผู้เช่าแผงค้าและประชาชนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น facebook, Instagram, Line, Tiktok เป็นต้น

(๗) ด้านการบริหารจัดการ (PDCA) Plan-Do-Check-Act

๑. ตลาดบางกะปิ ต้องดำเนินการตามแผนงานการจัดระเบียบแผงค้า การจัดการสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงระบบสุขาภิบาลตลาดบางกะปิที่กำหนดไว้แล้ว
๒. จัดเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบดำเนินการให้ชัดเจน
๓. จัดให้มีผู้ตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินการโครงการและความสำเร็จของโครงการ
๔. ตรวจสอบการดำเนินการให้ครบถ้วนตามแผนงาน หรือคู่มือ หรือแนวทางการดำเนินการในแต่ละด้านครบถ้วนหรือไม่ บกพร่องมามากน้อยเพียงใด
๕. ทำการแก้ไขปรับปรุงแผนงาน แนวทาง หรือคู่มือ ที่เห็นว่ายังเป็นจุดบกพร่องอยู่และแก้ไขให้สำเร็จต่อไป
๖. การดำเนินการ PDCA ต่อเนื่องและกำหนดเป้าหมายให้สูงขึ้น เพื่อความสำเร็จที่มากขึ้น

